

”SÄ ET OO PAPPI, SÄ ET OO NUORISOTYÖNOHJAAJA, VAAN
SÄ OOT IHMINEN”

Tutkimus toimivasta nuorten aikuisten työstä kolmessa seurakunnassa

Mikael Björkas ja Riku Miettinen

Opinnäytetyö, syksy 2013

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaalialan koulutusohjelma

Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön suun-
tautumisvaihtoehto

Sosionomi (AMK) +

kirkon nuorisotyönohjaajan virkakel-
poisuus

TIIVISTELMÄ

Björkas, Mikael & Miettinen, Riku. ”Sä et oo pappi, sä et oo nuorisotyönohjaaja, vaan sä oot ihminen”. Tutkimus toimivasta nuorten aikuisten työstä kolmessa seurakunnassa. Syksy 2013, 48 s., 3 liitettä. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, kristillisen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus.

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia seurakuntien nuorten aikuisten työn muotoutumista kolmessa eri seurakunnassa, joissa koimme olevan toimivaa nuorten aikuisten työtä. Tutkimme seurakuntien nuorten aikuisten työn historiaa ja nykytilannetta ja pyrimme hahmottamaan seurakuntien työn samankaltaisuuksia vertailemalla niitä keskenään. Näin pyrimme saamaan tietoa siitä, minkälaiset seikat vaikuttavat nuorten aikuisten työn muotoutumiseen. Työmme aiheen tilaajana oli Nuorten keskus.

Työn aineistona oli kolmen eri seurakunnan nuorten aikuisten työntekijän haastattelut. Haastattelut toteutettiin hyödyntäen narratiivisen haastattelun periaatteita ja tehtiin kevään ja kesän 2013 aikana.

Seurakuntien nuorten aikuisten toiminnan yhteisiksi piirteiksi muodostuivat nuorten aikuisten osallisuus ja työntekijän ammatillisuus. Nuorten aikuisten työ sisälsi kuvauksia vertaistuesta, vertaisten kanssa toimimisesta, yhteisöllisyydestä, vastuuttamisesta, nuorten aikuisten kokemuksista työn tarpeellisuudesta sekä vapaaehtoisuuden mahdollistamisesta. Työntekijän ammatillisuuteen liittyen yhteisiä piirteitä olivat työn pitkäjänteisyys, integrointi nuorten ja nuorten aikuisten kesken, realistiset tavoitteet, vähäiset hierarkiat, työntekijän kokemus työn tarpeellisuudesta, epäonnistumiset ja kokemusriikkaus, työntekijän jatkuvuus, selkeästi nimetty ja jaettu työala sekä yhteistyö muiden työmuotojen kanssa.

Johtopäätöksemme on, että nuorten aikuisten työtä tehdessä on otettava huomioon sen merkityksellisyys asiakkaalle, ja kuinka se vastaa hänen tarpeisiinsa. Työn on oltava osallistavaa, mutta myös antaa vapauden olla toiminnan kohteena. Työntekijän kannalta tärkeää ovat riittävät resurssit ja työhön annettu työaika, pitkäjänteinen yrittäminen ja kokemuksista kertynyt tieto sekä työntekijän yhtäjaksoinen pysyvyys.

Asiasanat: nuoret aikuiset, kirkko, vertaistuki, osallisuus, kvalitatiivinen tutkimus

ABSTRACT

Björkas, Mikael & Miettinen, Riku. You're not a priest, you're not a youth worker, you're a human". A Study of young adults' work in three parishes. 48p., 3 appendices. Language: Finnish. Autumn 2013. Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Christian Youth Work. Degree: Bachelor of Social Services

The aim of the thesis was to examine how the parish young adult's work has formed in three different Finnish parishes, all of which we saw had A good young adult's work. The approach was to study first the history and present state of young adults work in these three parishes and then compare possible similarities between them. The aim was to gather information on different factors that affect the formation of young adults' work in three parishes. The subject of the study was offered by Nuorten keskus.

Data was gathered using the principles of narrative interview. A young adult worker from each parish was interviewed. These interviews were carried out during the spring and summer of 2013.

As a result two specific categories related to young adults' work could be conducted from the data: the participation of young adults and the professionalism of the young adults' worker. The first category includes descriptions about peer support, working with peers, experiences of community, responsibility, the need for the young adults' activities and the possibilities of volunteering. The second category included descriptions about long term commitment, realistic expectations, diminished hierarchies, the integration of youth and young adults, the need for the young adult's work, failures and learning from them, the continuation of the work, and specific work hours to young adults work and co-operation with other work forms.

In conclusion, when organizing young adults work and activities, the meaningfulness of it to young adults must be taken into consideration, and also how the work meets young adults' needs. The activities should be as free as possible, but should also have the option of taking responsibility when wanted. From the perspective of the young adult worker, it is important, that he or she has enough resources and time to work with young adults. In addition, the goals have to be realistic and the workers' position should be continuous.

Keywords: young adults, church, peer support, participation, inclusion.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	7
2.1 Nuori aikuinen	7
2.1.1 Aikuistuva nuori vai nuorekas aikuinen?	8
2.1.2 Nuori aikuinen, kirkko ja uskonnollisuus	9
2.1.3 Nuori aikuinen vaikuttaa kirkossa	10
2.2 Osallisuus	10
2.3 Vertaistoiminta	11
3 AIEMMAT TUTKIMUKSET JA TUTKIMUKSEN TARKOITUS	13
3.1 Aiemmat tutkimukset	13
3.2 Tutkimuksen tarkoitus	14
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	16
4.1 Tutkimusprosessin kuvaus	16
4.2 Tutkimuksen aineiston kerääminen	17
4.2.1 Esihaastattelut	17
4.2.2 Työntekijöiden haastattelut	18
4.3 Aineiston analyysi	20
5 TUTKIMUKSEN TULOKSET	23
5.1 Nuorten aikuisten osallisuus	23
5.1.1 Nuorten aikuisten keskinäinen toiminta ja vuorovaikutus	23
5.1.2 Toiminnan mahdollistaminen	25
5.2 Työntekijän ammatillisuus	26
5.2.1 Työn tekemiseen liittyvät asiat	26
5.2.2 Työnäkyyn liittyvät tekijät	27
5.2.3 Kokemustieto	29
6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	31
6.1 Johtopäätökset	31
6.2 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	35
7 PROSESSIN ARVIOINTI JA AMMATILLINEN KEHITYS	37
7.1 Prosessin arviointi	37

7.2 Ammatillinen kehitys.....	39
LÄHTEET.....	41
LIITTEET	44
LIITE 1 Esihaastattelulomake.....	44
LIITE 2: Haastattelun kulku-muistiinpanot.....	45
LIITE 3: Haastatteluaineiston abstrahointi.....	46

1 JOHDANTO

Nuorten aikuisten kato kirkosta on viime vuosina tullut aikaisempaa näkyväksi. Esimerkiksi Timo Heleniuksen (2005) mukaan selkeä katkeaminen tapahtuu muutama vuosi rippikoulun jälkeen niiden nuorten kohdalla, jotka kasvavat ohi isos- ja avustajaiästä. Tyypillisin kirkosta eroava on hyvin koulutettu kaupunkilainen kolmekymppinen mies. Useimmiten tilannetta on pyritty selittämään nuorten aikuisten elämäntilanteen kautta, jolloin matkusteleva, työtä tekevä ja perhettä perustava nuori aikuinen ei innostu kirkon toiminnasta tai ei jaksakaan työpäivän jälkeen lähteä toimintaan mukaan. Tämä selitys osoittaa Heleniuksen mukaan kirkon pessimistisen asenteen nuorten aikuisten suhteen, jolloin huoleen nuorten aikuisten katoamisesta ei voi vastata. Tosiasiassa kirkon sanomalla on yhtä lailla annettavaa nuorille aikuisille kuin kelle tahansa muullekin, jolloin tilanteeseen on puututtava. (Helenius 2005, 340–341.)

Halme, Mikkola, Niemelä & Petterson (2006) mainitsevat seurakuntien toiminnan kolmeksi kivijalaksi yksilön, yhteisön ja asuinalueen. Niistä moni nuori aikuinen on irrallaan. Muuttoliike suurkaupunkeihin on voimakasta, ja työn sekä opiskelun vuoksi nuorten aikuisten yhteisöt vaihtelevat. Nuorten aikuisten elämänvaiheessa ei myöskään ole samanlaisia kosketuspintoja kirkkoon kuin esimerkiksi nuorilla rippikoulu, sillä avioliiton solmiminen tapahtuu aikaisempaa myöhemmin. (Halme, Mikkola, Niemelä & Petterson 2006, 6.)

Kirkolla onkin haasteena vastata edellä mainittuihin ongelmiin. Nuorten aikuisten kadotessa kirkon yhteydestä nuorten aikuisten toimintaa on pakko kehittää eteenpäin. Alusta lähtien koimme tutkimuksemme mielenkiintoiseksi juuri toiminnan kehittämisen tarpeen näkökulmasta. Saatuamme työmme aiheen Nuorten keskukselta näimme sen mahdollisuutena kehittää jotain kirkon työn konkreettista osaa, joka mielestämme oli kehittämisen tarpeessa. Tutkimusmenetelmää päättäessämme emme olleet kuulleet vastaavanlaisesta kolmea seurakuntaa vertailevasta tutkimuksesta aiemmin, joten tutkimuksen toteuttaminen itsessään oli meille mielenkiintoinen prosessi.

2 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 Nuori aikuinen

Nuori aikuinen käsitteenä on hankala määritelmä. Kirkon näkökulmasta nuori aikuinen on henkilö, jota kirkon nuorisotyö ei enää tavoita. Valtiohallinnon tasolla nuori aikuinen käsitetään 18–29-vuotiaaksi. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a. Viitattu 31.1.2013.)

Nuoren aikuisen elämänvaihetta voisi luonnehtia etsikkoajaksi. Tony Dunderfeltin kuvailee teoksessaan ”Elämänkaaripsykologia” (2011), kuinka aikuisuuden kynnyksellä ihminen etsii maailmassa paikkaa, jossa hänen yksilölliset kykynsä ja taipumuksensa pääsisivät oikeuksiinsa. Tähän elämänvaiheeseen kuuluu myös oman persoonallisuuden uudelleen muokkausta, opittujen arvojen, asenteiden ja toimintamallien kohtaamista ja oman minuuden etsintää. Kun nuoruus jää taakse ja aikuisuus lähestyy, nuori aikuinen elää monien eri paineiden keskellä. Ajankohtaista on pohdinta itsenäisen selviytymisen mahdollisuuksista, tulevaisuuden suunnittelu ja identiteetin etsintä. (Dunderfelt 2011, 92; 97.)

Nuoren aikuisen määrittelemisestä tekee hankalan myös ilmiö, joka tunnetaan pitkittyneenä nuoruutena. Kaisa Ketokiven (2005) mukaan tämä on elämänvaihe, jonka aikana pyritään kartuttamaan kokemusta ja pidetään aikalisä ennen suuria, aikuisuuteen liittyviä päätöksiä. Myös prosessi kohti aikuiseksi kasvamista pitkittyy. (Ketokivi 2005, 100–102.) Myös Dunderfeltin mukaan aikuiseksi kasvamiseen kuuluu kokemisen ja elämään eläytymisen aika. Nuori aikuinen haluaa kokea elämän mahdollisimman itsenäisesti ja ilman ulkoisia rajoitteita. Nuorella aikuisella on tapana elää mahdollisimman ennakkoluulottomasti, minkä voimalla on mahdollista etsiä hyvältä tuntuvia kokemuksia. (Dunderfelt 2011, 100.)

Yleisen käsityksen mukaan 30 ikävuoden saavuttamista saatetaan pitää vaiheena, jolloin aikuisuus lopullisesti saavutetaan. Teija Mikkola (2006) huomauttaa, että aikuisuus voi pitkittyä myös kolmenkymppin yli mikäli opinnot pitkittyvät

tai halutaan panostaa jalansijan saamiseen työelämään. Tilastojen valossa esimerkiksi ensisynnyttäjien keski-ikä Helsingissä oli noin 30 vuonna 2005. Lisäksi Case Kallio-hankkeen aikana tehdyn tutkimuksen haastateltavista nuorisista aikuisista lähes kaikki 20–29-vuotiaat olivat perheettömiä, ja samassa tilanteessa eli 30–39-vuotiaista jopa 88 %. (Mikkola 2006, 28.)

2.1.1 Aikuistuva nuori vai nuorekas aikuinen?

Siirtyminen nuoruudesta aikuisuuteen on liukuvaa, sillä näiden kahden elämäntilanteen välillä ei ole minkäänlaista yksiselitteistä siirtymäriittä. (Mikkola 2006a, 27) Siirtyminen esimerkiksi opiskelijan roolista ammattilaisen rooliin tapahtuu vähitellen kesätöiden ja harjoitteluiden kautta. Nuoruuden ja aikuisuuden raja on toisaalta taas intuitiivisen selkeä; kaikesta itsensä etsimisestä huolimatta nuori aikuinen on aikuinen ihminen, joka itsenäisesti huolehtii toimeentulostaan ja ottaa vastuuta esimerkiksi omasta koulunkäynnistään. Myös ensisijainen sosiaalinen viiteryhmä alkaa lapsuuden perheen sijaan olla muualla, kuten esimerkiksi ystäväpiirissä, nettiyhteisöissä, harrastuksissa tai työkaverien parissa. Nuoruuden ja aikuisuuden väliin sijoittunutta jaksoa tutkinut Jeffrey Janson Arnett nimittää tätä orastavaksi aikuisuudeksi (emerging adulthood), joka sijoittuu ikävuosiin 18–25. (Niemelä 2007, 27.)

”Oikean” aikuisuuden ja nuoren aikuisuuden erottaa ehkä selkeimmin asettumattomuuden tila. Asettumattomuuden määritteitä ovat esimerkiksi opiskelu, perheettömyys, perinteen ja arvomaailman kyseenalaistaminen, kulutuskulttuurin korostuminen, vaihtuvat parisuhteet ja itsensä etsiminen. On kuitenkin otettava huomioon, että eri elämäntilanteissa eri määritteet painottuvat eri tavoin. (Hauta-aho, Henna & Tornivaara, Sanna-Maaria 2009, 22.) Siirtyminen nuoruudesta aikuisuudesta ”oikeaan” aikuisuuteen tapahtuu samoin, kuin siirtyminen nuoruudesta aikuisuuteen; liukuvasti ja vähitellen, sillä jo asettunut aikuinen voi palata takaisin asettumattomuuteen esimerkiksi ammatinvaihdon myötä. Tästä voidaankin todeta, ettei elämä etene suoraviivaisesti nuoruudesta kohti aikuisuutta.

2.1.2 Nuori aikuinen, kirkko ja uskonnollisuus

Eri-ikäisten ihmisten uskonnollisuutta ja maailmankatsomusta tutkinut James Fowler on muodostanut kuusivaiheisen kehitysportaikon. Fowlerin portaikossa osa nuorista aikuisista kuuluu vaiheeseen neljä, jota Fowler kutsuu yksilöllis-reflektiiviseksi maailmankatsomukseksi. Yksilöllis-reflektiivisen vaiheen keskeisin ajatus on ulkoisten auktoriteettien asettaminen kyseenalaisiksi. Tässä vaiheessa tärkeämpää on ulkoisten vaikutusten sijaan keskittyä itsenäisesti pohtimaan omaa uskonnollisuuttaan ja kokemuksiaan. Yksilöllis-reflektiivisessä vaiheessa nuori aikuinen ei ole uskonnollisessa ajattelussaan enää riippuvainen vanhempiensa uskonnollisesta aktiivisuudesta, kuten teini-iässä, jolloin vanhempien ja lapsen uskonnollisella aktiivisuudella on vahva yhteys. Uskonnollinen ajattelu on yhä individualistisempää, mikä on ominaista myös nuoren aikuisen ikävaiheelle. (Niemelä 2007, 29–31.)

Kati Niemelän artikkelin (2006) mukaan nuoret aikuiset ovat avoimempia määritellesään uskonnollista identiteettiään. Tutkimusten mukaan suuri osa 15–24-vuotiaista luokittelee itsensä kristityksi mutta ei luterilaiseksi, toisin kuin vanhemmat ikäryhmät. Kirkko instituutiona on myös menettänyt merkitystään nuorten aikuisten keskuudessa. Vain joka kymmenes alle 25-vuotiaista pitää erittäin tärkeänä kuulua kirkkoon siitä syystä, että se vahvistaisi uskoa Jumalaan. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että usko sinänsä olisi vähemmän merkittävää nuorten aikuisten elämässä, vaan usko on paljon henkilökohtaisempi ja yksilöllisempi asia kuin vanhemmalle ikäpolvelle. (Niemelä 2006, 54–55.)

Myös Lasse Halme tunnistaa muutoksia henkisten asioiden suhteen nuorten aikuisten parissa. Teoksessaan ”Uskonto ja kasvatus vuorovaikutuksena” Halme toteaa nuorten aikuisten henkisyiden menneen yksilökeskeisempään ja henkilökohtaisiin ”elämänprojekteja” sisältävään suuntaan. Nuoret aikuiset ovat haluttomampia sitoutumaan hierarkkiseen instituutioon kuten kirkko oman henkisyytensä puitteissa. Nuoret aikuiset eivät etsi yhdessä jaettuja varmuuksia vaan korostavat yksilöllisiä valintoja, jolloin yhteisöllisyyttä korostava kirkko on järjestelmänä haasteen edessä nuorten aikuisten tavoittamisessa. (Halme 2008, 150–151.)

2.1.3 Nuori aikuinen vaikuttaa kirkossa

Nuori aikuinen vaikuttaa kirkossa (NAVI) on verkostofoorumi, joka kokoaa yhteen nuoria luottamushenkilöitä eri hiippakunnista ja järjestöistä. NAVI-ryhmän kokoajana toimii Nuorten keskus ry. NAVI:n tehtävänä on ottaa kantaa nuorten puolesta kirkon työryhmissä ja edustaa nuorten asioita kirkollisissa vaaleissa. NAVI-verkoston jäsenet saavat kuukausittain uutistiedotteen ajankohtaisista teemoista, ja lisäksi NAVI kouluttaa nuoria luottamushenkilöitä Kirkkopalvelut ry:n kanssa. NAVI pyrkii toiminnallaan lisäämään nuorten aikuisten vaikutusmahdollisuuksia kirkollisessa päätöksenteossa. (Nuorten keskus i.a.)

Opinnäytetyömme tulokset tulevat NAVI:n käyttöön siinä tarkoituksessa, että tulosten avulla seurakunnat voivat saada ideoita nuorten aikuisten toiminnan toteuttamiseen. Tuloksista tullaan koostamaan NAVI:n verkkosivuille tietopaketti, josta seurakuntien on mahdollista poimia itselleen sopivia kehityslinjoja ja pohtia oman toimintansa kehityksen kohtia, joihin heidän on mahdollista panostaa kehittääkseen nuorten aikuisten toimintaa eteenpäin.

2.2 Osallisuus

Osallisuutta käsitteenä on käytetty kohtuullisen pitkään, mutta edelleenkin sitä ei pystytä määrittelemään yksiselitteisesti. Osallisuudelle ei myöskään ole selkeää vastinetta tieteen valtakielellä. Tästä hyvänä esimerkkinä englanninkielen sana *participation* kääntyy suomenkielessä osallistumiseksi ja osallisuudeksi. (Gretschel, Nivala & Kiilakoski, 2010, 14–15.)

Osallisuus on yhteisöön kuulumista, jonka vastakohtana on osattomuus, eli joukkoon kuulumattomuutta ja siitä ulos sulkemista (Malkavaara 2011, 109). Yhteisöön kuulumisen perustana on jäsenyyden antaminen ja sitä kautta sisäpuolisuuden ehtojen täytyminen. Sisäpuolisuus nähdään lähtökohtaisesti positiivisena asiana, sen koetaan olevan arvokkaampaa ja parempaa kuin esimerkiksi ulkopuolisuus. Toinen tärkeä asia yhteisöön kuulumisen lisäksi on oikeus osuuteen yhteisön saavuttamasta hyvästä, eli kaikesta positiivisesta, mitä yhtei-

sö tuottaa ja mitä se omistaa. (Nivala, 2008, 166–168.) Osallisuuteen liittyy myös olennaisena osana kokemuksellinen osa, eli miten yhteisön jäsenyys koetaan henkilökohtaisesti. Ihanteellisesti osallisuus toteutuu vasta siinä vaiheessa, kun henkilö kokee olevansa osallinen yhteisön mahdollisuuksista, elämästä, toiminnasta ja vuorovaikutuksista. Osallisuuden kokemus edellyttää positiivisella tavalla kiinnittymistä yhteisöön kokonaisvaltaisesti, mutta myös yhteisön jäseniin henkilökohtaisella tasolla. Osallisuuden ihanne ei toteudu kiinnittymällä ainoastaan yhteisön kulttuuriseen perustaan. Vahva osallisuuden kokemus kasvattaa henkilön lojaalisuutta ja solidaarisuutta yhteisöään kohtaan. (Nivala 2008, 168–169.)

2.3 Vertaistoiminta

Vertaistoiminnassa ihmiset, jotka ovat kokeneet samankaltaisia asioita tai ovat samankaltaisessa tilanteessa, jakavat tietoa, kokemuksia, tunteita ja ajatuksia, joiden avulla he saavat tukea toisiltaan. Vertaistoiminnan ero samankaltaiseen toimintamalliin, vapaaehtoistoimintaan, on, että vertaistoiminnassa ihmisten taustat ovat samankaltaiset, kun taas vapaaehtoistoiminnassa näin ei välttämättä ole. (Kinnunen 2006, 35–36.) Vertaistoiminnassa ei ole hierarkioita, joten jokainen ryhmään osallistuva henkilö on samanarvoinen muihin ryhmäläisiin nähden. Ilman osallisuuden kokemusta ja tasa-arvoisuuden tunnetta, ei voida puhua vertaistoiminnasta, sillä juuri nämä seikat muodostavat ihmisen kunnioittamisen ja avoimuuden lisäksi vertaistoiminnan arvopohjan. On tärkeää muistaa, että jokainen on oman elämänsä asiantuntija. Vertaistoiminta on aina sen sisällä toimivien ihmisten näköistä. Eri ryhmät voivat olla hyvinkin erilaisia toisiinsa nähden niin tavoitteidensa, ryhmäkokojensa kuin tapojensa suhteen. (Kuuskoski 2003, 31.) Vertaistoiminta vastaa aina johonkin tarpeeseen ja ryhmän toiminta ja sillä saavutettu hyöty on aina suunnattu ryhmälle itselleen (Mikkonen 1996, 217). Vertaistoiminnan kasvu kertoo, että ihmisillä on tarve saada tietoa ja kokemuksia samanlaisten asioiden ja kokemusten läpi käyneiltä tai samanaikaisesti läpikäyviltä ihmisiltä (Nylund 2005, 195).

Monesti vertaistoiminnassa yksilöt ymmärtävät toisiaan asiantuntijoita parem-

min yhteisten kokemusten kautta (Kinnunen 2006, 35). Yhteinen vertaisten keskeinen jakaminen auttaa näkemään oman tilanteensa kokonaiskuvaa selkeämmin verrattuna kapea-alaiseen ammattiosaamiseen. Tämä ei kuitenkaan korvaa täysin asiantuntijatiedon merkitystä, sillä yhteisten kokemusten kautta asiantuntijatietoa on helpompi ymmärtää ja soveltaa omaan elämäntilanteeseen. Lähtökohtana vertaistoiminnalle on, että kukaan ei jää yksin kokemustensa ja tunteidensa kanssa huolimatta siitä, ovatko ne positiivisia tai negatiivisia. Vertaistoiminnassa yksilön ympärille rakennetaan yhteisö, joka toimii vastavuoroisesti, yhteisölle voi jakaa kokemuksiaan ja ottaa vastaan yhteisöltä tulevia kokemuksia ja ajatuksia. (Kuuskoski 2003, 31–32.)

Vertaistoiminnasta ja sen tarjoamasta tuesta voi Kinnusen (2006) mukaan olla erityistä apua uuden identiteetin rakentamisen vaiheessa, kuten siirryttäessä nuoruudesta aikuisuuteen (Kinnunen 2006, 31). Vertaisten tarjoaman tuen avulla nuoret tulevat tietoisiksi siitä, että he eivät ole ainoita, jotka käyvät samanlaisesta tilannetta läpi (Nylund 2005, 201).

3 AIEMMAT TUTKIMUKSET JA TUTKIMUKSEN TARKOITUS

3.1 Aiemmat tutkimukset

Joni Hankosalo ja Toni Launonen (2011) tekivät opinnäytetyönään kyselytutkimuksen Kuopion seurakuntayhtymän alueella. Kyselytutkimuksella kartoitettiin nuorten aikuisten ja työntekijöiden mielipiteitä Kuopion seurakunnan toiminnasta, sekä tutkittiin, minkälaiseen toimintaan nuoret aikuiset olisivat valmiita osallistumaan. Hankosalo ja Launonen kokivat opinnäytetyönsä tärkeäksi, koska suuri osa kirkosta eroavista on nuoria aikuisia. Tutkimus tehtiin määrällisen tutkimuksen menetelmin webropol-kyselyllä, ja tutkimukseen vastasi yhteensä 397 nuorta aikuista. (Hankosalo & Launonen 2011, 21, 24–25.)

Tutkimuksessaan Hankosalo ja Launonen huomasivat, että suurin osa vastaajista ei osallistu aktiivisesti seurakunnan toimintaan, koska se ei vastaa heidän tarpeitaan. Syynä vähäiselle osallistumiselle oli myös ajan ja tiedotuksen puute. Viikoittain tai kuukausittain tapahtuvasta toiminnasta nuoret aikuiset osallistuisivat mieluiten liikuntaryhmiin (31 %), opiskelijailtoihin (16 %), musiikkitoimintaan (14 %) Jumalanpalveluksiin ja messuihin (10 %) sekä yökahvilaan (10 %). Nuoret aikuiset suhtautuivat kokonaisuutena varsin neutraalisti nuorten aikuisten toimintaan, mutta vastaukset painottuivat tyytymättömään mielipiteeseen. Nuorten aikuisten toiminnalle 48 % vastanneista antoi arvosanaksi 7. (Hankosalo & Launonen 2011, 31, 35, 38, 45.)

Marjut Pääkkönen (2011) teki opinnäytetyönään vastaavanlaisen kyselytutkimuksen Iisalmen seurakuntaan. Pääkkönen tutki työssään, minkälaista toimintaa seurakunnan pitäisi niin työntekijöiden kuin seurakuntalaisten mielestä tarjota nuorille aikuisille, ja miten toiminnassa voitaisiin kohdata nuoria aikuisia laadukkaammin. Kyselyyn vastanneita nuoria aikuisia oli 69 kappaletta, ja työntekijöistä kyselyyn vastasivat diakoniatyöntekijät, lapsi- ja nuorisotyöntekijät sekä musiikkityöntekijät. (Pääkkönen 2011, 26, 29.)

Kaikista 69 vastanneesta nuoresta aikuisesta 42 ilmoitti osallistuneensa päivä-

ja perhekerhoihin, 36 kirkollisiin toimituksiin ja 27 jumalanpalveluksiin. Tutkimuksesta käy ilmi, että nuoret aikuiset osallistuivat eniten juuri perheille suunnattuun toimintaan, ja perheisiin keskittyvät tapahtumat ja toiminnat olivat myös eniten toivottuja toimintoja. Nuoret aikuiset toivoivat seurakunnalta myös ”uudenlaisia elämyksiä toisten kanssa”. (Pääkkönen 2011, 30–31.)

3.2 Tutkimuksen tarkoitus

Aiempien tutkimusten perusteella on vaikeaa tehdä yleispätevää kuvausta siitä, minkälainen nuorten aikuisten toiminta on toimivaa. Kuopion ja Iisalmen seurakuntien nuorten aikuisten toivomuksilla toiminnan suhteen on huomattavia eroja. Iisalmissa toivotun toiminnan pääpainon ollessa perhe- ja kasvatustoiminnassa, Kuopion seurakunnassa perheteroiminta ei näyttäisi saavuttavan suurta suosiota. Yksittäisinä tapauksina nämä seurakunnat eivät voi muodostaa minkäänlaista säännönmukaisuutta. Opinnäytetyömme kautta pyrimme tutkimaan seurakuntien nuorten aikuisten toimintaa niin, että emme keskity yksittäisen seurakunnan toimintamuotoihin vaan voimme vertailla eri seurakuntien nuorten aikuisten työtä toimintaympäristö huomioon ottaen. Tutkimusaineistoksi pyrimme saamaan mahdollisimman erilaisia seurakuntia, ja tutkimuksen kautta voimme saada tietoa seurakunnan kontekstin mahdollisesta vaikutuksesta nuorten aikuisten toiminnan toimivuuteen.

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, minkälaiset toimintamallit ja –ratkaisut seurakunnassa ovat auttaneet rakentamaan toimivaa nuorten aikuisten työtä. Tutkimuskysymyksemme ovat:

1. Minkälaiset tekijät seurakuntien historiassa ovat vaikuttaneet nykyiseen nuorten aikuisten työhön?
2. Minkälaisia samankaltaisuuksia tai säännönmukaisuuksia on havaittavissa seurakuntien nuorten aikuisten työn ja toiminnan välillä?

Tutkimustulokset koostetaan NAVIn (Nuori Aikuinen Vaikuttaa Kirkossa) internetsivuille, jossa ne ovat vapaasti nähtävillä. Verkkojulkaisun tarkoituksena on antaa suuntaviivoja ja ideoita seurakunnan nuorten aikuisten työn suunnitteluun ja kehittämiseen. Tarkoituksena ei ole antaa seurakunnille yhtä valmista toimintamallia, vaan pikemminkin herättää nuorten aikuisten parissa työskenteleviä tahoja pohtimaan oman seurakuntansa nuorten aikuisten työn nykytilannetta ja nykyisiä toimintamalleja. Verkkojulkaisun pyrkimyksenä on rohkaista seurakuntia käynnistämään nuorten aikuisten toimintaa, jos sellaista ei vielä seurakunnalla ole tarjolla.

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

4.1 Tutkimusprosessin kuvaus

Tutkimusprosessi alkoi syksyllä 2012, jolloin varasimme opinnäytetyön aiheen Diakin opinnäytetyöpankista. Varauksen jälkeen olimme yhteydessä Nuorten Keskukseen ja yhteyshenkilöömme, vs. Nuorisosihteerin Annika Koivulaan, ja sovimme palaverin lokakuulle 2012, jossa keskustelimme tulevasta yhteistyöstä ja käytännön asioista, kuten työstä aiheutuvista kustannuksista ja käytännön järjestelyistä. Päätimme myös, että osallistumme tammikuussa järjestettävälle Nuori2013 päiville, missä tulisimme esihaastattelemaan seurakuntien työntekijöitä ja kartoittaisimme näin seurakuntia, joissa tehdään toimivaa nuorten aikuisten työtä. Joulukuussa esittelimme idean työstämme koululla. Idean hyväksymisen jälkeen pidimme uuden kokouksen Nuorten Keskuksella, jossa työstimme yhdessä haastattelulomaketta (LIITE 1), jota käyttäisimme Nuori2013 päivillä. Kävimme myös läpi kouluta saamaamme palautetta opinnäytetyön ideasta. Nuori2013 päivien jälkeen työstimme opinnäytetyömme teoriaosuutta ja kävimme läpi esihaastatteluiden avulla kerättyä aineistoa. Kerromme esihaastatteluisista enemmän luvussa 4.2.1. Sovimme Nuorten Keskuksen kanssa, että lähettäisimme työstämäämme tekstiä heille ja he kommentoisivat sitä ja antaisivat meille palautetta. Esittelimme tutkimussuunnitelmamme 24.4.2013

Keväeseen 2013 mennessä päätimme tutkia kolmen eri seurakuntaympäristön työntekijää. Tutkimuskohteiksi valitsimme Keravan seurakunnan, Pirkkalan seurakunnan ja Tampereen seurakuntayhtymän. Tampereen seurakuntayhtymä herätti mielenkiintomme esihaastattelujen perusteella. Pirkkalan seurakunnan työntekijä Taru Lossi oli ollut Dino- lehden haastateltavana juuri nuorten aikuisten toimintaan liittyen (Metsäaho 2012, 30–32), joten Pirkkalan seurakunta herätti mielenkiintomme tätä kautta. Keravan seurakunnasta tiesimme Rovastikunnallisen nuorten aikuisten yhteistyön perusteella, että siellä sama työntekijä on tehnyt nuorten aikuisten kanssa työtä jo pitkään ja menestyksekkäästi.

Kesällä 2013 suoritettavat haastattelut toteutettiin narratiivisen haastattelun keinoin. Haastattelujen tarkoituksena oli seurakunnan työntekijän avulla selvittää, minkälaisia seikkoja seurakunnan historiasta löytyy, jotka ovat mahdollisesti vaikuttaneet seurakunnan nuorten aikuisten työn nykytilaan. Haastattelussa pyydetään myös työntekijää pohtimaan, minkälaiset toimintamuodot ovat toimineet ja mitkä eivät. Elokuussa 2013 haastatteluaineisto oli litteroitu ja aloitimme aineiston analysoimisen sisällönanalyysin keinoin. Lopuksi työstimme tutkimustulosten auki kirjoittamista ja johtopäätöksiä, joita voitiin tutkimustulosten perusteella tehdä sekä arvioimme tuloksia, miten ne vastasivat tutkimuskysymyksiin.

4.2 Tutkimuksen aineiston kerääminen

4.2.1 Esihaastattelut

Tammikuussa 9.1.2013 toteutimme Nuori2013 päivillä esihaastattelun satunnaisilla seurakunnan työntekijöillä. Esihaastattelujen pohjana käytimme lomaketta, jossa käytimme avoimia kysymyksiä liittyen seurakunnan nuorten aikuisten toimintaan ja sitä tekeviin työntekijöihin (LIITE 1). Haastateltavat valikoitiin satunnaisesti Nuori2013 päivien osallistuvista työntekijöistä kysymällä ohikulkevilta seurakunnan työntekijöiltä, olisiko heillä hetki aikaa haastattelulle. Tämän jälkeen toteutimme heidän kanssaan lyhyen haastattelun lomakkeen avulla. Haastatteluja tehtiin yhteensä 19. Haastattelujen tarkoituksena oli kerätä esitietoja seurakuntien nuorten aikuisten työstä, ja tämän tiedon perusteella valitsisimme kolme seurakuntaa kesällä tapahtuviin tarkempiin haastatteluihin. Ajatuksemme oli, että esihaastattelujen jälkeen valitsisimme kolmesta viiteen seurakuntaa, joiden toiminta vaikutti jollain tavalla kiinnostavalta. Kiinnostuksemme kriteereinä pidimme nuorten aikuisten työn vakiintuneisuutta, monimuotoisuutta ja sitä, kuinka nuorten aikuisten työ näyttäisi tavoittavan nuoria aikuisia kyseisessä seurakunnassa.

Tekemämme esihaastattelut eivät osoittautuneet hyviksi välineiksi etsiä kiinnos-

tavia seurakuntia. Sen sijaan ne osoittivat, kuinka monissa seurakunnissa tilanne nuorten aikuisten työn suhteen on varsin synkkä. Seurakunnat, joissa esihaastattelujen perusteella katsoimme, että nuorten aikuisten työ ei ollut toimivaa, voidaan karkeasti jakaa kahteen ryhmään. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat seurakunnat, joissa vastuuta nuorten aikuisten työstä ei ole jaettu selkeästi yhdelle tai useammalle työntekijälle. Tämän seurauksena nuorten aikuisten työ ei ole organisoitua, eikä työtä toteuta käytännössä kukaan. Toiseen ryhmään kuuluvat ne seurakunnat, jotka ovat seuraavanlaisessa problemaattisessa tilanteessa: nuorten aikuisten toiminnassa ei ole osallistujia, minkä vuoksi seurakunta ei ole varannut juurikaan resursseja toimintaan. Uudenlaista toimintaa ei voida järjestää, sillä resursseja ei ole riittävästi.

Vain yhden seurakunnan alueelta löytyi mielenkiintoinen tutkimuskohde, joten päädyimme etsimään mielenkiintoisia seurakuntia muiden verkostojen ja median kautta.

4.2.2 Työntekijöiden haastattelut

Nuorisotyön muuttuvan luonteen valossa päädyimme valitsemaan haastattelumenetelmäksemme narratiivisen haastattelun periaatteen. Narratiivisen haastattelun kautta on mahdollista saada tietoa toimintamuotojen historiasta ja juurikin niistä seikoista, jotka ovat vaikuttaneet päätöksentekoon nuorten aikuisten toimintaa suunniteltaessa. Narratiivisessa haastattelussa keskiössä ovat tarinan esiintuomat muutokset, narratiivit, joita on mielenkiintoista tutkia.

Martti Hyvärisen ja Varpu Löyttyniemen (2005) mukaan narratiivisen, eli kerronnallisen haastattelun tarkoituksena on tuottaa tutkijan aineistoksi kertomuksia. Kertomuksessa olennaista ja tutkijan kannalta kiinnostavaa ovat muutokset, prosessit ja transformaatio. Kertomukset suhteuttavat eri tapahtumia toisiinsa ja ilmaisevat niiden kausaalisia eli syy–seuraus- suhteita. Kerronnallisessa haastattelussa tutkijan on annettava tilaa kertomiselle esittämällä kysymyksiä, joihin olettaa saavansa vastaukseksi kertomuksia. Narratiivisessa haastattelussa ei ole olemassa selkeää ”oikeaa” tapaa toimia, vaan haastattelut on mahdollista räätälöidä tilanteisiin sopiviksi. (Hyvärinen & Löyttyniemi 2005, 189–190, 192.)

Catherine Kohler Riessmanin (2008) mukaan kerronnallisessa haastattelussa kysymyksen avoimuudella on suurempi merkitys kuin kysymyksen sanatarkalla asettelulla, sillä tietynlaiset kysymykset synnyttävät paremmin narratiivista kertontaa. Myös avoimia kysymyksiä on monia erilaisia, joista toiset toimivat paremmin narratiiveja haettaessa. Riessmanin mukaan on suositeltavaa kysyä aiheeseen johdattavia kysymyksiä ja antaa vastaajan itse muodostaa vastaus hänelle merkityksellisellä tavalla. Toisaalta oletus siitä, että haastateltavalla on tarina kerrottavanaan voi aiheuttaa haastattelutilanteessa oleville turhia paineita, sillä tarinan jakaminen vieraille ihmiselle voi olla vaikeaa. (Riessman 2008, 24–25.)

Susan Chasen (1995) mukaan kertomuksista on laadullisessa tutkimuksessa usein enemmän hyötyä kuin yleisistä pohdinnoista. Jos haastateltava ottaa vastuun tarinan etenemisestä, tarinassa esiintyvät asiat perustelevat itse oman tärkeytensä, ja haastateltava välittää näin aina kokemusta haastattelijalle. Tarkkojen kysymysten esittämisellä saa vastaukseksi yleensä raportteja ja yleistä pohdintaa. (Hyvärinen & Löyttyniemi 2005, 199.) Tutkimuksemme kannalta olennaista ei olekaan pohtia nuoria aikuisia tai heille suunnattua toimintaa teoreettisella tasolla, vaan ajatuksena on tutkia miten hyväksi havaitut vakiintuneet käytänteet ovat muotoutuneet seurakunnissa juuri sellaisiksi kuin ne ovat. Tutkimalla eri seurakuntien nuorten aikuisten toiminnan historiaa ja toiminnan kokemia mahdollisia muutoksia voidaan löytää kokemustietoa nuorten aikuisten työn suunnittelusta ja toteutuksesta.

Kirkon yhteiskunnallinen osallistuminen ja nuorisotyön muodot ovat jatkuvasti muuttuneet yhteiskunnallisten olojen muuttuessa. Uusiin haasteisiin ja ilmiöihin on pyritty vastaamaan mahdollisimman nopeasti. Pekka Launosen (2008) mukaan tultaessa 1960-luvulle suuri maaltamuutto, nuorisokulttuurien kehittyminen ja kansainvälistyminen olivat nuorisotyön kannalta keskeisiä kehityssuuntia. Muutos maatalousyhteiskunnasta kaupungistuneeseen yhteiskuntaan tapahtui Suomessa nopeasti, ja muuttoliikkeen seurauksena asutuskeskuksiin kertyi paljon lapsia ja nuoria. Kulttuurin muuttuessa huumeiden käyttö yleistyi nuorison keskuudessa 1960-luvun lopulla. Kirkko oli ensimmäisten joukossa vastaamas-

sa näihin haasteisiin koulupastoritoiminnan ja varhaisen erityisnuorisotyön kautta. (Launonen 2008, 225–226, 229–230.)

Nuoria aikuisia on viime vuosina tutkittu ryhmänä enemmän ja esimerkiksi Keravan seurakunta on myöntänyt 2015 vuoden strategiassaan, ettei heidän toimintansa tavoita nuoria aikuisia (Keravan seurakunta i.a). Tämä on uusi haaste, johon kirkko pyrkii vastaamaan. Vaikka 1960-luvulla tilanne oli erilainen, on nuorten aikuisten tarpeisiin vastaaminen kirkon uusi haaste, johon nuorisotyön toiminta pyrkii nyt vastaamaan.

Suoritimme haastattelut kevään ja kesän 2013 aikana. Haastattelimme Tampereen seurakuntayhtymän nuorten aikuisten työn koordinaattoria Timo Pöyhöstä 27.5, Keravan seurakunnan nuorten aikuisten työstä vastaavaa pappia Asta Koposta 28.5 ja Pirkkalan seurakunnan nuorten aikuisten työntekijää Taru Lossia 31.7. Haastatteluissa käytimme tekemäämme pohjaa, jonka avulla pyrimme selvittämään haastateltavilta oman seurakuntansa nuorten aikuisten työn nykytilannetta ja historiaa (LIITE 2). Haastattelut kestivät 45 minuutista 60 minuuttiin. Kaksi ensimmäistä haastattelua litteroimme kesän aikana, ja viimeisen haastattelun elokuun alkupuolella.

4.3 Aineiston analyysi

Sisällönanalyysi on perusanalyysimenetelmä, joka soveltuu kaikkiin laadullisen tutkimuksen perinteisiin (Tuomi & Sarajärvi 2009, 93). Tutkittavasta ilmiöstä pyritään saamaan sisällönanalyysin avulla kuvaus yleisessä, tiivistetyssä, muodossa. Tämän menetelmän avulla aineisto saadaan kuitenkin vain jäsenneltyä lopullisen johtopäätöksen tekoa varten, kadottamatta aineiston sisältämää informaatiota. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 105, 110) Analyysin tarkoituksena on pyrkiä luomaan yhtenäisyyttä ja selkeyttä hajanaisiin aineistoihin, jotta sen perusteella tehtävät johtopäätökset ovat selkeitä ja luotettavia. Aineiston käsittely perustuu lähinnä asioiden tulkintaan ja loogiseen päättelyyn; koko aineisto hajotetaan osiin ja käsitteellistetään. Tämän jälkeen aineisto kootaan yhtenäiseksi loogiseksi kokonaiskuvaksi. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 110, 115)

Miles & Huberman jaottelevat aineistolähtöisen sisällönanalyysin prosessin kolmivaiheiseksi, johon kuuluu aineiston pelkistäminen, redusointi, aineiston ryhmittely, klusterointi, sekä teoreettisten käsitteiden muodostaminen eli abstrahointi. Redusoinnissa karsitaan informaatiosta pois kaikki tutkimukselle epäolennainen, joka voidaan toteuttaa pilkkomalla informaatio osiin tai tiivistämällä informaation ilmauksia. Tiivistetyt ilmaukset kootaan listaksi. Klusterointivaiheessa tiivistetyt ilmaukset käydään läpi ja aineistosta etsitään samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia kuvaavat käsitteet. Samankaltaisuutta edustavat käsitteet ryhmitellään ja ryhmät yhdistetään luokaksi, joka nimetään sisältöä kuvaavalla käsitteellä. Abstrahoinnissa erotetaan tutkimuksen kannalta olennainen informaatio ja aletaan muodostaa teoreettisia käsitteitä. Alkuperäisinformaation ilmaisuista edetään teoreettisiin käsitteisiin, joista tehdään johtopäätöksiä. Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä pyritään ymmärtämään tutkittavaa tämän omasta näkökulmasta analyysin jokaisessa vaiheessa. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 110–115.)

Litteroidun tutkimusaineiston käsittelyn ja analysoinnin aloitimme lukemalla aineistoa läpi, vertaillen sitä samalla tutkimuskysymyksiin. Tällä tavoin aloimme muodostamaa alakategorioita. Tämän jälkeen testasimme muodostamiamme alakategorioita etsimällä aineistosta alakategorioihin sopivia lauseita, lauseen osia tai asiakokonaisuuksia, jotka toimivat tutkimuksemme analyysiyksikköinä. Otimme kriteeriksi, että saman ilmiön, ajatusmallin tai käytänteen tuli olla havaittavissa vähintään kahdessa kolmesta tutkimusseurakunnasta. Alakategorioita muodostui yhteensä 15 kappaletta. Seuraavaksi aloimme pelkistää, redusoida, alakategorioihin valikoituneita lauseita tai niiden osia alla olevan taulukon mukaisesti (TAULUKKO 1). Pelkistettyjä ilmaisuja muodostui yhteensä 39 kappaletta. Aineiston redusoinnin jälkeen aloitimme klusterointivaiheen, jossa ryhmitelimme alakategoriat yläkategorioiksi ja annoimme kategorioille niitä kuvaavat käsitteet. Yläkategorioita muodostui yhteensä viisi kappaletta. Lopuksi ryhmitelimme yläkategoriat kahteen luokkaan, joista muodostuivat kaksi pääluokkaa.

TAULUKKO 1. Esimerkki aineiston redusoinnista

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus
<i>Luottamuksellisen suhteen syntyminen vaatii kuitenkin vähän enemmän, ku sen yhen illan istumisen</i>	Luottamussuhteen rakentaminen
<i>Koen mittaamattoman arvokkaaksi työn kehittämisen kannalta sen, että työntekijä pysyy tehtävässään ainakin muutamia vuosia.</i>	Työntekijän omistautuminen
<i>jos liian aikasin työntekijä vaihtuu niin se ikään ku tappaa sen yhteisön aika nopeesti</i>	Työntekijän merkitys yhteisölle

Analyysin jokaisessa vaiheessa vertailimme toistuvasti tekemiämme ryhmittelyjä litteroituun haastatteluaineistoon ja teimme mahdollisia korjauksia kategorioiden ryhmittelyihin ja niiden käsitteellistämiseen.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Aineiston analyysin päätyttyä aineistossa oli havaittavissa kaksi muodostunutta pääluokkaa: työntekijän ammatillisuus ja nuorten aikuisten osallisuus. Näiden kahden luokan sisällöistä on havaittavissa seurakuntien samanlaisuuksia ja nuorten aikuisten työn muotoutumista seurakuntien historiassa.

5.1 Nuorten aikuisten osallisuus

Nuorten aikuisten osallisuus jakautui kahteen yläkategoriaan: nuorten aikuisten keskinäinen toiminta ja vuorovaikutus sekä toiminnan mahdollistaminen.

5.1.1 Nuorten aikuisten keskinäinen toiminta ja vuorovaikutus

Nuorten aikuisten keskinäisessä toiminnassa korostuivat kaikissa seurakunnissa vertaistuki, vertaisten kanssa toimiminen ja yhteisöllisyys. Nuorten aikuisten toimintaan osallistuvilla on haastattelujen perusteella mahdollisuus kohdata toisia nuoria aikuisia ja jakaa yhteisiä kokemuksia. Monissa tilanteissa toiminnan toteutus on lähtenyt nuorten aikuisten omista kiinnostuksista ja elämäntilanteisiin liittyvistä seikoista.

Mut et selvästi semmonen tarve myös niinku tämmöseen yhteiseen jakamiseen. (Seurakunta b)

Vertaisten kanssa on mahdollista keskustella omista elämäkokemuksista, mutta myös uskosta ja Raamatusta. Nuoret aikuiset voivat toimia toisilleen vertailukohtina, joihin on mahdollista peilata omia kokemuksiaan

Mut meillä evankelioidaan eri tavalla, meidän nuoret ite evankelioi toisiaan. Ne puhuu sillä tavalla Jumalasta ja siit uskomisesta, et se on helppo muiden ymmärtää. (Seurakunta c)

Yhteisöllisyys näkyi yhteisinä kiinnostuksen kohteina, tutun ympäristön vaikutuksena, hyväksyvänä ilmapiirinä ja nuorten aikuisten keskinäisenä luottamuksena. Hyvässä ilmapiirissä on mahdollisuus ottaa mukaan myös uusia ihmisiä ilman, että he kokisivat jäävänsä ulkopuolisiksi. Hyvässä yhteisössä on mahdollista luottaa ympärillä oleviin ihmisiin niin, että heidän kanssaan on mahdollista jakaa elämään liittyviä kysymyksiä.

Tätä väkeä leimaa [kotipaikkakunta]. [Kotipaikkakunta] ja seurisillai, et he on käyny rippikoulunsa täällä. (Seurakunta c)

Eli mejän porukat ottaa tosi hyvin niinku uusii tyypei mukaan, et se ei oo sellast niinku sisäpiiri-läppää... (Seurakunta b)

Tuttu ympäristö on helppo kiinnittymisen kohta, joka luo omanlaista turvallisuuden tunnetta. Kun toiminta tapahtuu tutuissa tiloissa tuttujen työntekijöiden kanssa, se luo kodinomaista tunnetta nuorelle aikuiselle. Seurakunnan tilat ovat koti kodin ulkopuolella, jonne voi palata.

Yhteisöllisyyttä on mahdollista rakentaa myös tietoisesti tietynlaisen toiminnan ympärille. Jos nuoret aikuiset ovat sitoutuneet esimerkiksi messun rakentamiseen, on messun ympärille mahdollista luoda tiivis yhteisö. Tästä yhteisöstä nousevia ideoita on mahdollista lähteä pohtimaan ja toteuttamaan eri tavoin, ja aktiivisimpia yhteisön jäseniä on mahdollista motivoida ottamaan vastuuta erilaisista tehtävistä.

... ja sen messun ympärille on rakennettu yhteisöä, eli tämmönen vahva yhteisöllisyys-idea on ollu siinä toiminnan keskiössä. (Seurakunta a)

5.1.2 Toiminnan mahdollistaminen

Toiminnan mahdollistaminen sisälsi kuvauksia nuorten aikuisten tarpeesta omaan toimintaan ja halusta tehdä jotakin seurakunnassa tai halusta osallistua seurakunnan toimintaan. Nuorten ja nuorten aikuisten yhteisen toiminnan rinnalle on syntynyt nuorten aikuisten toimintaa heidän omasta toivomuksestaan.

Mut siitä mä luulen, et se on lähteny ja aikasemmin on ollut niin, että nuoret ja nuoret aikuiset on ollu leireillä yhdessä, mutta sitten tuli myös niinku Nakuilta toive, että meil ois oma leiri... (Seurakunta b)

Kokemus työn tarpeesta saattoi nousta myös muista seurakuntalaisista. Tämän seurauksena seurakunta pystyi perustellen lisäämään resursseja nuorten aikuisten työhön, mikä antoi mahdollisuuksia nuorille aikuisille toteuttaa toimintaa.

2003 [seurakunta a] teki tämmösen asiakkuustyytyväisyystutkimuksen Suomen gallupin kanssa ja sen yks keskeinen löytö oli se, että seurakuntalaiset kokivat, että nuorille aikuisille ei ole mitään toimintaa, mikä varmaan olikin tosiasia. (Seurakunta a)

Nuorten aikuisten toiminta sisälsi myös mahdollisuuksia vapaaehtoisena toimimiseen eri tehtävissä. Vaikka toiminta olisikin alun perin työntekijän aloitteesta luotua toimintaa, siitä on voinut muodostua perinne johon nuoret aikuiset halusivat kiinnittyä.

Nuoret aikuisethan rakentaa sen [musiikkitapahtuman]. (Seurakunta c)

Ne tallit ikään ku ite muokkaa sen toiminnan... (Seurakunta a)

Kevyt iltamessu, jossa nuoret ja nuoret aikuiset vastaa paljon kaikesta musiikista ja muusta ja sitä ollaan kehittämässä eteenpäin, niin että entistä enemmän nuoret ja nuoret aikuiset tulis siihen vastuuhenkilöiksi, ne tekis rukouksia ja mahdollisesti saarnan ja kaikkee muuta vastaavaa (Seurakunta b)

Seurakunnissa on pyritty mahdollisuuksien mukaan antamaan nuorille aikuisille tilaa toteuttaa erilaista toimintaan, mikäli sellaiseen on ollut halua. Vapaaehtoisuuden lisäksi on voitu toteuttaa erilaista luovaa toimintaa yhdessä, mihin seurakunta on vain antanut tilat tai resurssit. Nuorille aikuisille on kaikissa seurakunnissa voitu antaa vastuuta erilaisesta toiminnasta.

5.2 Työntekijän ammatillisuus

Työntekijän ammatillisuus pääluokka muodostui kolmesta yläkategoriasta, jotka ovat työn tekemiseen liittyvät asiat, työnäkyyn liittyvät tekijät ja kokemustieto.

5.2.1 Työn tekemiseen liittyvät asiat

Työn tekemiseen liittyvissä asioissa korostui työntekijän henkilökohtainen sitoutuminen työhön. Jokaisen tutkimusseurakunnan työntekijä piti asiakkaan ja työntekijän luottamussuhteen kannalta tärkeänä, että työntekijä ei vaihdu useaan kertaan lyhyellä aikavälillä. Samalla työntekijät kuitenkin kokivat, ettei nuorten aikuisten parissa työskenneltäessä työntekijöiden vaihtuvuuden merkittävyys ole yhteisölle niin vahingoittavaa kuin esimerkiksi nuorisotyössä. Tämä ei kuitenkaan kumoa pitkäaikaisen työntekijän vaikuttavuutta.

Koen mittaamattoman arvokkaaksi työn kehittämisen kannalta sen, että työntekijä pysyy tehtävässään ainakin muutamia vuosia (Seurakunta c)

Luottamuksellisen suhteen syntyminen vaatii kuitenkin vähän enemmän, ku sen yhen illan istumisen (Seurakunta b)

Yhtenä yhteisenä piirteenä seurakuntien nuorten aikuisten työn tekemiseen liittyvissä asioissa oli yhteistyö. Seurakunnat tekivät yhteistyötä niin diakoniatyön kuin seurakunnan lähetystyönkin kanssa. Yhteistyötä tehtiin myös seurakunnan ulkopuolisten tahojen, kuten erilaisten järjestöjen kanssa. Järjestöyhteistyö mahdollisti esimerkiksi työntekijäresurssien lisäämisen nuorten aikuisten työhön.

Tutkimusseurakunnat olivat yksimielisiä siitä, että nuorten aikuisten työ työalana on ehdottomasti nimettävä jollekin tietylle henkilölle. Seurakuntien kokemus oli, että jos työalaa ei ole nimetty ja vastuutettu selkeästi, niin nuorten aikuisten työhön liittyvien asioiden järjestely ja organisointi hankaloituu. Tekemämme esihaastattelut osoittavat, että niissä seurakunnissa, joissa nuorten aikuisten työ työalana on heikosti organisoitua, nuorten aikuisten työ on suppeaa tai pahimmillaan nuorten aikuisten työtä ei toteuteta seurakunnassa lainkaan.

...kyl se täytyy olla nimetty joku henkilö, jolla on niinku tavallaan hallinassa se (Seurakunta a)

5.2.2 Työnäkyyn liittyvät tekijät

Kaksi seurakuntaa kolmesta piti ehdottoman tärkeänä sitä, että nuoret ja nuoret aikuiset ovat tekemisissä toistensa kanssa. Tällaisella toimintatavalla pyritään välttämään tilannetta, jossa nuoruuden ja nuoren aikuisuuden väliin muodostuisi tyhjä alue, johon kuuluvat ne seurakuntalaiset, jotka eivät ole varmoja, kumpaan kategoriaan he kuuluvat. Seurakunnissa oli kokemus, että osa nuorista ei edes osannut määritellä tarkasti hetkeä, jolloin he ovat siirtyneet nuorten toiminnan piiristä nuorten aikuisten toimintaan. Nuorten ja nuorten aikuisten keskeisen

kanssakäymisen tärkeyttä perusteltiin myös nuorten aikuisten toimimisena esimerkkinä nuorille. Tällä tavoin nuorille haluttiin antaa mahdollisuus itsenäisesti tarkastella, minkälaista aikuisuus voi olla ja havaita, miten monimuotoista aikuisuus on, sillä monelle nuorelle ainoa aikuisen malli on omat vanhemmat. Ennen kaikkea haluttiin luoda vaikutelma, että aikuisuus on kivaa ja turvallista.

...Nakuista (nuorista aikuisista) tuli tällänen niinku ylpeä yläluokka, joka ei halunnut enää hengailia näitten tämmösen rupusakin (nuoret) kanssa...” "...sitten sille niinkun pistettiin jarrut ja perusteltiin, minkä takia on tärkeitä, että täytyy olla yhteys niihin nuoriin, et tavallaan ne näkee sen, että mikä se linkki on ja miten se jatkuu siitä eteenpäin. (Seurakunta b)

Seurakunnat keskittivät ensisijaisesti resurssejaan nykyisessä toiminnassa mukana oleviin nuoriin ja nuoriin aikuisin. Esihaastattelut osoittivat, että valtaosa seurakunnista, joissa nuorten aikuisten työ on taantunutta tai sitä ei toteuteta lainkaan, on ajautunut problemaattiseen tilanteeseen; nuorten aikuisten toiminnassa ei ole kävijöitä, joten toimintaan ei ole juurikaan varattu resursseja, joka taas osaltaan estää toiminnan kehittämisen. Suurin osa seurakunnan toiminnassa mukana olevista nuorista aikuisista on päätenyt toimintaan mukaan seurakunnan nuorisotyön kautta. Kaikki kolme seurakuntaa pitivät haastavana tehtävänä tavoittaa niitä seurakuntalaisia, joilla ei ollut minkäänlaista kosketusta seurakunnan mihinkään toimintamuotoon. Nuoria aikuisia, jotka eivät ole mukana missään seurakunnan toiminnassa, mutta kuuluvat edelleen kirkkoon, pidettiin tärkeänä, sillä perheen kasvun myötä he saattaisivat tulla mukaan seurakunnan toimintaan esimerkiksi päiväkerhojen kautta. Seurakunnissa korostui ajattelumalli, jossa hyväksyttiin se realiteetti, ettei kaikkia seurakuntalaisia kyetä saamaan mukaan toimintaan, seurakunnat totesivat, että pienempikin osallistujamäärä riittää. Työntekijöiden on tärkeää asettaa itselleen ja omaan työhönsä tavoitteet, jotka ovat realistiset

...mut me ei tavoteta välttämättä kovinkaan hyvin niitä, jotka vois ehkä joskus lähteä jonnekin jos joku tulis ovelta hakemaan. Mut

tartteeks mejän niitä tavoittaa?” (Seurakunta b)

”Ei meidän koskaan tartte tavottaa kaikkia nuoria aikuisia, riittää jos meidän toiminnan piirissä on 5–10 % ihmisistä (Seurakunta a)

Seurakuntien toiminnassa oli havaittavissa työntekijöiden tapa suhtautua nuoriin aikuisiin. Työntekijät näkivät, ettei heidän tarvitse korostaa työntekijöinä omaa asemaansa, vaan voivat toimia nuorten aikuisten rinnalla. Mikäli toiminta oli lähöisin nuorista aikuisista itsestään, työntekijä pystyi toimimaan enemmän valmentajana kuin johtajana.

... eli ei oo mitään hierarkioita eikä mitään, vaan siis sä oot suo raan niinku valmennusryhmässä.. (Seurakunta a)

... nää Nakut on kasvattanut vielä enemmän siihen, että mun mielestä seurakunnan työntekijän tehtävänä on olla aikuinen kristit ty ihminen niitten muitten ihmisten rinnalla. (Seurakunta b)

5.2.3 Kokemustieto

Haastattelujen perusteella voidaan sanoa, että työntekijän tulee kokea tekemänsä työ tarpeelliseksi. Työntekijä ei kykene järjestämään toimivia toimintamalleja, jos hän itse ei näe tekemällään työllä minkäänlaista merkitystä. Hänellä täytyy olla kokemus siitä että hänen järjestämällään toiminnalla on jokin päämäärä ja tarkoitus ja sen tulee vastata jonkinlaiseen tarpeeseen. Jokaisessa seurakunnassa oli lukuisia määriä toimintamalleja ja käytänteitä, joita oli kokeiltu, mutta ne olivat tavalla tai toisella epäonnistuneet tai osoittautuneet käyttökelvottomiksi. Nämä epäonnistumiset koettiin arvokkaiksi kokemuksiksi, niistä kyettiin ja haluttiin ottamaan oppia. Seurakunnat kokivat, että on hyödyllisempää kokeilla useita toimintamalleja ja todeta kokemuksen kautta, mitkä ovat käyttökelvottomia ja mitkä toimivia, kuin olla kokeilematta mitään ja tyytyä nykyisiin toimintamalleihin.

...me kokeiltiin kolmekymppissynttäreitä silläkin uhalla, et kaikki sano, et ne ei toimi. Ne ei toimi! (Seurakunta b)

Tehtiin tällöinen Inspis-niminen projekti, missä haettiin semmos-ta... valmennuskoulutusta ja kehittää tällöistä valmennusmetodia. Se meni ihan persiilleen, et edelleen ku joku mainitsee sanan Inspis, niin kaikille tulee semmonen "ei.." mut se oli arvokas kokemus (Seurakunta a)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

6.1 Johtopäätökset

Nuorten aikuisten toiminta vaikuttaisi asettuvan sekä osallistavan vapaaehtoistoiminnan että vertaistoiminnan periaatteisiin. Yhtäältä nuoret aikuiset osallistuvat vapaaehtoisesti erilaiseen toimintaan joko aktiivisina toimijoina tai toiminnan kohteina, ja kaikki tulevat toimintaan mukaan omista lähtökohdistaan. Toisaalta vertaistoiminnan näkökulma toteutuu siinä, että nuorten aikuisten ikävaiheeseen kuuluvat tietynlaiset prosessit ja elämänmuutokset, ja näiden muutosten kanssa jokainen nuori aikuinen kamppailee omassa elämässään monin erilaisin tavoin.

Eeva Kuuskosken mukaan vertaistoiminnan lähtökohta on se, ettei kukaan ole elämään liittyvien ilojen ja surujen kanssa yksin. Vertaisryhmästä muodostuu ihmisen elämään yhteisö, jonka avulla on mahdollista kasvaa, oppia uutta ja vaihtaa elämäkokemuksia. Vertaisryhmän merkitys korostuu erityisesti silloin, kun oma elämäntilanne poikkeaa lähiympäristön elämäntilanteesta. Myös identiteetin muuttuessa tai rakentuessa vertaistuella on merkitystä. Mikäli elämäntilanne muuttuu esimerkiksi vanhemmuuden myötä, vertaisryhmästä voi saada apua ja muutoksista selviytyminen on helpompaa. (Kuuskoski 2003, 31.)

Vertaistuen mahdollisuudella näyttäisi olevan suuri merkitys nuorten aikuisten toiminnassa. Nuorten aikuisten vertaistuen kokemukset ovat näyttäytyneet työntekijöille olennaisena osana nuorten aikuisten toimintaa. Seurakunnan nuorten aikuisten toiminta on osittain nuorelle aikuiselle ikään kuin keskustelufoorumi, jossa on mahdollista purkaa elämäntilanteeseen liittyviä kysymyksiä ja ongelmatilanteita. Luottamuksellinen ryhmä on myös vapauttava ympäristö, jossa ylipäänsä on mahdollista jakaa kokemuksiaan ja kysymyksiään ilman, että nuori aikuinen saattaa itseään naurunalaiseksi tai tulee leimatuksi.

Tarve toimia ja olla tekemisissä ikätovereiden kanssa on myös luonnollinen osa nuoren aikuisen elämänvaihetta. Oman identiteetin kehittyessä itsenäisempään suuntaan verkostoituminen voi tapahtua lapsuuden perheen sijasta muuhun

elinympäristöön, kuten ystäviin ja työtovereihin. Yksilötasolla suhde sekä perheeseen että vertaisiin saattaa luonnollisesti vaihdella eri yksilötapauksissa, mutta suhteiden muotoutuminen on yhtä lailla osa nuoren aikuisen identiteetin muodostumista. Nuorten aikuisten työssä yhtenä pohtimisen aiheena voisi olla, kuinka hyvin toiminta tai jotkut sen muodot vastaavat tähän tarpeeseen.

Nuorten aikuisten ryhmän ollessa varsin heterogeeninen, toiminnan tarpeen kartoitus on aina tärkeä osa työn suunnittelua. Oman seurakunnan alueen tilanne on syytä kartoittaa esimerkiksi lapsiperheiden, opiskelijoiden tai työssäkäyvien osalta, ja tutkittava kuinka seurakunta voi vastata näiden ryhmien tarpeisiin.

Luottamuksen synnyttäminen on olennainen osa yhteisöllisyyden ja hyvän ilmapiirin luomista. Nuorten aikuisten on tultava kohdatuiksi, jotta heille voisi syntyä kokemus siitä, että työntekijään on mahdollista luottaa. Vastaavasti luottamuksellinen ilmapiiri antaa mahdollisuuden keskustella ja pohtia ryhmässä asioita hyvässä hengessä ja vapautuneesti.

Nuorten aikuisten ei tarvitse olla yksinomaan toiminnan kohteita vaan nuoret aikuiset on syytä nähdä myös mahdollisina aktiivisina toimijoina. Tutkimusseurakunnissa nuorilla aikuisilla on mahdollisuus järjestää itse toimintaa tai osallistua vastuunkantajina valmiiksi järjestettyyn toimintaan tai toimintaideaan. Tämä vastaa osallisuuden teorian näkökulmasta siihen, että osallisuuden kokemukseen kuuluu osallistumisen kokeminen merkityksellisenä. Nuori aikuinen saattaa kokea tarpeen olla aktiivisena toimijana seurakunnan tehtävissä, ja tämän osallistuminen toimijana tukee omalta osaltaan identiteetin kehitystä. Samalla se osoittaa luottamusta nuoreen aikuiseen, kun hänelle voidaan myöntää vastuuta erilaisissa tehtävissä.

Nuorten aikuisten toimintaa suunniteltaessa on otettava huomioon kohderyhmän tarpeet. Seurakuntien historiassa moni toimintamuoto on saanut alkunsa siitä, että työntekijä on havainnut nuorilla aikuisilla tarpeen tietynlaiseen toimintaan, jota on lähdetty kehittämään eteenpäin. Toiminnassa on oltava varaa myös uudistumiselle ja erilaisille ideoille, joita nuoret aikuiset voivat toteuttaa. Vapaus luoda ja toteuttaa uutta toimintaa vaikka vain projektiluontoisesti on hy-

vä keino pitää toimintaa yllä, ja se antaa myös mahdollisuuden nuorelle aikuiselle kokea osallistumisen toimintaan merkittävänä.

Tuttu työntekijä voi toimia hyvänä siltana nuorten ja nuorten aikuisten toiminnan välillä. Nuorisotyön piiristä siirryttäessä nuorten aikuisten toimintaan seurakuntien on syytä pyrkiä siihen, että seurakuntayhteys säilyisi vaikka nuori aikuinen ei osallistuisikaan enää nuorten toimintaan. Nuorten aikuisten toimintaa järjestävän työntekijän ollessa nuorelle aikuiselle ennestään tuttu, kynnys osallistua toimintaan on matalampi. Haastattelujen perusteella voidaan todeta, ettei sillä ole merkitystä, onko työntekijä nuorten aikuisten työssä sama kuin nuorisotyössä, vaan riittää, että työntekijä on tuttu ja ollut myös mukana toimimassa nuorten kanssa tavalla tai toisella. Näin ollen on tärkeää, että nuorille ja nuorille aikuisille järjestetään yhteistä toimintaa, unohtamatta kuitenkaan kohderyhmille suunnattua omaa toimintaa.

Kaikissa seurakunnissa koettiin tärkeäksi työntekijän pysyvyys työn jatkumisen kannalta. Turvallisen ja pysyvän yhteisön luomiseksi lyhytaikaiset työntekijät saattavat olla haitaksi yhteisön muodostumiselle. Työntekijän vaihtuessa jatkuvasti yhteisö ei välttämättä tunnu turvalliselta ja pysyvältä, ellei yhteisön eteen ole tehty hyvää pohjatyötä. Sama ajattelumalli toteutuu myös käänteisesti. Työntekijän tuntiessa jo pidemmältä ajalta toiminnassa mukana olevat nuoret aikuiset, kykenee työntekijä ottamaan huomioon toimintaa suunniteltaessa sellaisia seikkoja, joita ei kykenisi huomioimaan ilman yhteistä historiaa. Hyvänä esimerkkinä tästä on toiminnassa käsiteltävien teemojen valinta.

Seurakuntien nuorten aikuisten työntekijöillä kaikilla oli osana työnkuvaa nuoret aikuiset. Työntekijöillä oli yhtenä selkeänä vastuualueena nuoret aikuiset tavalla tai toisella. Esihaastatteluja vertailtaessa työntekijähaastatteluihin, voidaan yksiselitteisesti todeta, että nuorten aikuisten työ työalana on selkeästi jaettava jollekin työntekijälle/tekijöille. Valtaosa esihaastatteluihin osallistuneista seura-

kunnan työntekijöistä, jotka kokivat, että heidän seurakuntansa nuorten aikuisten työ ei ole toimivaa, mainitsivat yhdeksi syyksi sen, että työala ei kuulunut kenellekään, minkä vuoksi toiminta oli heikkoa tai sitä ei ollut. Työn jakaminen tietylle henkilölle ei edellytä, että työajasta 100 % tulisi käyttää ainoastaan nuorten aikuisten työhön, vaan merkittävää on, että työaika on käytettävissä riittävästi suhteessa työmäärään.

Mielenkiintoinen havainto on, että seurakunnan nuorten aikuisten työssä on tärkeää tehdä työtä pitkäjänteisesti ja tavoitteet eivät saa olla liian suuria. Tutkimusseurakunnissa oli havaittavissa, että nuorten aikuisten kanssa on historian saatossa kokeiltu monia erilaisia toimintamuotoja, jotka eivät syystä tai toisesta ole osoittautuneet toimiviksi. Epäonnistumisista huolimatta työntekijät ovat parhaansa mukaan arvioineet, mikä edellisissä toimintamuodoissa meni pieleen, ja yrittäneet kehittää toimintaa eteenpäin. Nuorten aikuisten työssä olisikin hyvä aloittaa mahdollisimman realistisista tavoitteista ja edetä toiminnassa hitaasti. Yhtenä mahdollisuutena näyttäytyy seurakuntien panostus jo valmiiksi aktiivisiin nuoriin aikuisiin toiminnan aloittajina. Kun aktiiveihin panostaa ja heitä motivoi, se vapauttaa innostusta ja ideoita. Seurakunnat voivat tietoisesti panostaa työn alkuvaiheessa vain muutamaaan aktiiviin, jonka jälkeen toimintaa on mahdollista lähteä laajentamaan. Toinen vaihtoehto on huomioida nuorista aikuisista nousevat toiveet toiminnan suhteen ja kehittää ideoita näiden kanssa.

Nuorten aikuisten työn tavoitteiden suhteen työntekijän on oltava realistinen etenkin, jos nuorten aikuisten työ on alkuvaiheessa tai muuttamassa muotoaan johonkin täysin uuteen. Uusi toimintamuoto ei voi välttämättä tavoittaa alkuvaiheessa suurta osaa seurakunnan nuorista aikuisista, eikä sen tarvitsekaan. Alkuvaiheessa riittää, että murto-osa nuorista aikuisista löytää toiminnasta jotain itselleen, jolloin toiminnalla on mahdollisuuksia vakiintua. Tämän jälkeen toimintaa voi kehittää eteenpäin niin, että toiminnassa mukana olevista aikuisista voi kannustaa aktiivisempia jäseniä toteuttamaan jotain haluamaansa toimintaa tai osallistumaan uusien toimintojen ideointiin. Vaikka toiminta saisikin alkuun hyvän kannatuksen, työntekijän on aina mahdollista kehittää toimintaa eteenpäin. Tällöin työntekijän on kuunneltava nuoria aikuisia uusien ja puuttuvien toimintamuotojen suhteen, jolloin toiminnasta tulisi nuorten aikuisten näköistä toimin-

taa. Toisaalta työntekijän on hyvä muistaa, että toiminta ei todennäköisesti voi tavoittaa kaikkia nuoria aikuisia, mutta tähän ajatukseen ei voi tuudittautua. Nuorten aikuisten toiminta näyttäisi olevankin juuri tavoittavuuden ja työntekijän omien tavoitteiden välistä tasapainottelua, jossa on löydettävä jonkinlainen keskitie työn toteuttamiseen.

Toinen mielenkiintoinen havainto aineistomme pohjalta on, että nuorten aikuisten työssä ei yhdessäkään seurakunnassa erityisemmin korostunut työn hengellinen sisältö. Työntekijöiden kokemusten pohjalta näyttäisi siltä, että nuorille aikuisille toimintaan osallistumiselle ei ole liian suuria hengellisiä vaatimuksia. Toisaalta työn hengellinen ulottuvuus saattaa nuorten aikuisten näkökulmasta liittyä merkityksellisenä koetun toiminnan ja toimintaan osallistumisen yhteyteen. Kohtaamiset vertaisten kanssa ja vahva yhteisöllisyyden tunne saattavat olla riittäviä hengellisiä kokemuksia toimintaan osallistuvalla nuorella aikuisella. Työntekijän kannalta tämä tekee työn suunnittelusta helpompaa, mikäli hengellisyttä ei tarvitse korostaa tarpeettomasti. Toisaalta työntekijän vastuulle kuuluu, että seurakunnan työssä hengellisyys on jollakin tavalla läsnä, sillä siihen koko kirkon toiminta perustuu.

6.2 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Tuomen ja Sarajärven (2009) mukaan tutkimuksen sisäinen johdonmukaisuus on merkittävä hyvän tutkimuksen kriteeri. Tämä konkretisoituu tutkimuksen raportoinnissa siihen, kuinka hyvää argumentointia tutkija osoittaa raportissaan. Tähän liittyvät esimerkiksi käytettävät lähteet ja niiden laadukkuus sekä käyttö. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 127.) Tutkimuksemme luotettavuuden osalta olemme pyrkinneet käyttämään mahdollisimman uusia lähteitä väitteittemme perusteiksi ja tätä kautta huolehtimaan teorian tietomme luotettavuudesta.

Suomen Akatemian tutkimuseettisissä ohjeissa hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluvat rehellisyys ja huolellisuus sekä tarkkuus tutkimustuloksia tutkimustyössä, tulosten tallentamisessa, esittämisessä ja tutkimusten arvioinnissa. Tiedonhankintamenetelmien on oltava eettisesti kestäviä ja tulosten julkaisemisessa

on noudatettava avoimuutta. Tutkimuksen on oltava suunniteltu, toteutettu ja raportoitu yksityiskohtaisesti. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 132–133.) Koska tutkimuksemme on laadullinen, olemme pyrkineet raportoimaan tutkimuksen prosessin mahdollisimman tarkkaan alusta loppuun. Sen lisäksi pohdimme kriittisesti menetelmiemme käyttöä ja niiden toteutumista tutkimusprosessimme aikana. Tutkimuksessa haastatelluille työntekijöille annettiin tiedoksi ennen haastattelujen aloittamista, että haastattelut nauhoitetaan ja niitä käytetään tutkimuksemme aineistona. Näihin seikkoihin pyysimme haastateltavan suostumuksen haastattelun alussa. Lisäksi haastateltavien anonymiteetin säilyttämiseksi olemme antaneet haastatteluseurakunnille kullekin oman koodinsa haastattelulainauksia varten: seurakunta a, seurakunta b ja seurakunta c.

Tutkimuksen luotettavuuden määritelmiksi on usein esitetty tutkimuksen validiteettia ja reliabiliteettia, eli tutkimus tutkii mitä on luvannutkin ja tutkimustulokset on mahdollista toistaa. Näitä luotettavuustekijöitä on laadullisen tutkimuksen piirissä kritisoitu, sillä ne olettavat yhden objektiivisen todellisuuden olemassaolon. Laadullisessa tutkimuksessa voidaan tehdä havaintoja eri ihmisten sosiaalisesta todellisuudesta ja tutkia näitä kokemuksia sosiaalisesta todellisuudesta, mutta näiden havaintojen kannalta on vaikea puhua yksiselitteisestä totuudesta. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 136–137.) Tutkimuksemme kannalta olennaista on pohtia, minkälaisia johtopäätöksiä saamistamme tuloksista on mahdollista tehdä, ottaen huomioon tutkimuksemme otannan koon ja tutkimuksen laajuuden. Pohdinnassa pyrimme ottamaan kantaa tutkimuksen käytettävyyteen työelämän ohjeena ja näkökulmaan, jonka tutkimus antaa nuorten aikuisten työhön.

Tutkimuksen luotettavuuden kannalta olemme tietoisia, että aineistomme on varsin pieni. Koska analyysin kohteena on ainoastaan kolme seurakuntaa, on lähes mahdotonta tehdä kaiken kattavia johtopäätöksiä. Toisaalta, kukin seurakunta on maantieteelliseltä ja jäsenkuntansa ominaisuuksiltaan erilainen toisiinsa nähden, jolloin aineiston vertailusta on mahdollista tehdä se johtopäätös, että toimintaa ohjaavat periaatteet ovat monilta osin yleispäteviä.

7 PROSESSIN ARVIOINTI JA AMMATILLINEN KEHITYS

7.1 Prosessin arviointi

Opinnäytetyöprosessimme alkuvaiheessa, vuonna 2012, lähdimme tekemään työtä suurella mielenkiinnolla, sillä koimme aiheen alusta asti tärkeäksi ja ajan-kohtaiseksi. Pääsimme aloittamaan opinnäytetyömme työstämisen hyvissä ajoin, jolloin prosessi sai edetä rauhassa ilman kiireen tuntua. Myös Nuorten Keskuksen kanssa yhteistyö toimi lähes saumattomasti heti opinnäytetyöprosessin alkuvaiheista lähtien. Työn sisällöstä ja toimintamenetelmistä olimme käytännössä samoilla linjoilla Nuorten Keskuksen kanssa koko prosessin ajan.

Teoriaan perehtyminen sujui kokonaisuudessaan hyvin, vaikka nuorista aikuisista olikin vaikea löytää ajantasaista tutkimustietoa seurakunnan kontekstissa. Lisäksi käsitteenä nuori aikuinen ei ole vielä vakiintunut kovinkaan voimakkaasti ammatillisessa kielenkäytössä ja kirjallisuudessa. Tämä näkyy opinnäytetyösämme erityisesti teoreettisessa viitekehyksessä, jossa käsittelemme nuoria aikuisia. Toisaalta vaikka teoriaa nuorista aikuisista oli vaikeaa löytää, niin tutkimusprosessin edetessä teoreettisen viitekehysten rajaaminen tuntui haastavalta, sillä tutkimukseen liittyviä teoreettisia käsitteitä, joita olisi ollut mahdollista liittää teoriaosioon, nousi esiin jatkuvasti. Päätimme pitää tutkimuksen teoriaosuuden mahdollisimman tiiviinä ja keskittyä käsitteisiin, jotka tuntuivat tutkimustulostemme kannalta oleellisimmilta.

Tutkimuksen alkuvaiheessa tehdyt esihaastattelut eivät tuottaneet odotta-
maamme tulosta. Esihaastattelujen tekemisen taustaoletuksena oli se, että Nuori2013- päiviltä olisi todennäköistä löytää mielenkiintoisia seurakuntia, joiden nuorten aikuisten työtä ryhtyisimme tutkimaan. Toisaalta esihaastattelut toivat esiin myös mielenkiintoisen piirteen seurakuntien nuorten aikuisten työn nykytilasta, joka antoi meille vertailukohdan tehdessämme varsinaisia työntekijähaastatteluita.

Prosessin kannalta merkittävää oli se, että haastateltavat suostuivat haastatte-

luun mielellään ja meille sopivan aikataulun mukaisesti, jolloin me pysyimme tutkimuksemme aikataulussa ja pystyimme litteroimaan haastattelut ennen syksyä. Haastattelut itsessään eivät menneet ihan suunnitelman mukaisesti, sillä haastateltavat eivät varsinaisesti tuottaneet tarinoita historiasta, vaan keskustelu oli poukkoilevaa nykyisyyden ja historian tapahtumien välillä. Yhtäältä halusimme pitää kiinni narratiivisen haastattelun ideasta, jotta haastateltavien tuottama pohdinta kuvastaisi mahdollisimman tarkkaan seurakunnan nuorten aikuisten työn historian prosesseja. Toisaalta emme halunneet tuoda haastattelutilanteeseen liikaa vaatimuksia antamalla haastateltavalle tehtävää tuottaa erityisesti tarinallista kerrontaa. Olennaista haastattelumenetelmässämme oli löytää historiassa tapahtuneet muutokset, joita työntekijä itse piti tärkeänä, kuten erilaiset toimintamuotojen kokeilut ja niistä saadut kokemukset. Haastattelutilanteissa jouduimme toisinaan tarkentamaan kysymyksiämme haastateltavalle, vaikka lähtökohtanamme oli antaa mahdollisimman vapaa kysymys työntekijälle pohdittavaksi. Haastattelujen litteroinnin yhteydessä esiin nousi huoli siitä, että yhden seurakunnan toimintamallit ja käytänteet erosivat merkittävästi kahdesta muusta tutkinnan kohteena olevasta seurakunnasta. Tämän vuoksi jouduimme pohtimaan onko toimintamalleja mahdollista edes vertailla keskenään. Lopulta sisällönanalyysin jälkeen huomasimme, että vaikka konkreettisen toiminnan tasolla seurakuntien nuorten aikuisten työn menetelmät ovat erilaisia, olivat niitä ohjaavat periaatteet ja tavoitteet hyvinkin samankaltaisia.

Laadullinen sisällönanalyysi oli mielestämme hyvä analyysimenetelmä tämän tyyppiseen tutkimukseen. Tutkimuksemme tavoitteen ollessa kolmen seurakunnan keskinäinen vertailu, antoi aineiston kategorisointi pelkistettyjen ilmausten avulla mahdollisuuden luoda aineistosta yhtenäisemmän, jotta vertailua oli mahdollista tehdä. Analysointivaihe sujui ongelmitta ja luokkien muodostaminen ja niiden nimeäminen oli luontevaa.

Prosessin alkuajoista aina viime hetkiin asti olemme pyrkineet pohtimaan kaikkea toimintaamme kriittisesti. Ajoittain itsekriittisyys kasvoi liiallisiin mittasuhteisiin, mikä osaltaan lisäsi epävarmuutta tutkimuksen toimivuuden suhteen. Onnistumisen kokemukset ja yksilöohjaus auttoi selviämään näistä suvantovaiheista. Opinnäytetyömme aikana yhteistyömme oli varsin saumatonta, eikä työn tai

vastuun jakamisessa ollut mitään epäselvyyttä. Alusta asti olimme yhtä mieltä työmme tavoitteista ja päämääristä työmme suhteen. Molemmat antoivat yhtä suuren ja merkittävän työpanoksensa tutkimuksen aikana. Työparin kannustus ja motivointi auttoivat viemään työtä eteenpäin etenkin silloin, kun jommankumman työmotivaatio oli heikko.

Opinnäytetyömme tutkimus osoittautui odotustemme mukaisesti mielenkiintoiseksi. Se paljasti monia erilaisia vaihtoehtoja, joiden kautta nuorten aikuisten työtä on mahdollista kehittää. Samalla se antoi meille uuden näkökulman työntekijän rooliin nuorten aikuisten työssä. Yksi mieleenpainuvimpia lauseita oli erään haastattelemamme työntekijän lause, joka yhtäältä kuvastaa työntekijän tasavertaisempaa roolia nuorten aikuisten kanssa ja toisaalta työhön liittyvää inhimillisyyttä:

Sä et oo pappi, sä et oo nuorisotyönohjaaja, vaan sä oot ihminen.
(Seurakunta b)

7.2 Ammatillinen kehitys

Opinnäytetyömme on opettanut meille molemmille organisointikykyä ja tiimityötaitoja. Pitkän ja monivaiheisen prosessin kannalta on ollut tärkeää, että saimme jaettua vastuualueet tasaisesti ja molemmille sopivilla tavoilla. Aikataulujen sovittelu ja jakaminen ovat kehittäneet kykyämme parantaa työskentelytapojamme ja suunnittelemaan omaa työskentelyämme.

Meille oli opettavaista havaita, kuinka samaa työtä voi tehdä monella eri tavalla. Nuorten aikuisten työtä ohjaavat periaatteet voivat olla varsin yhteneväisiä, vaikka työtavat ovat erilaiset. Kaiken työn lopullisena päämääränä voidaan kuitenkin pitää nuorten aikuisten seurakuntayhteyden ylläpitoa juuri heille merkityksellä tavalla. Tämä sai meidät pohtimaan omaa työnäkyämme tulevaisuuden ammateissamme. Ammatillisuutemme kannalta on hyvä aika ajoin pohtia, miksi me ylipäänsä teemme työtämme, ketä varten me työtämme teemme ja tukevatko työmme menetelmät näitä lähtökohtia.

Opinnäytetyöprosessin alkuvaiheessa pelkäsimme opinnäytetyömme vievän viimeisen syksyn aikana kaikki voimavaramme. Prosessin edetessä onnistuimme kuitenkin tasapainottamaan työmme tekemisen, muun koulunkäynnin ja vapaa-aikamme erinomaisesti. Huomasimme, että liika stressaaminen opinnäytetyöstä ei juuri vienyt prosessia eteenpäin, vaan päinvastoin kirjoittaminen alkoi paikoittain tuntua jopa vastenmieliseltä. Paineiden kasvaessa pyrimme aika ajoin jopa unohtamaan opinnäytetyömme hetkeksi kokonaan, minkä jälkeen palasimme työn pariin uusin voimin. Tällöin prosessi eteni huomattavasti paremmin, ja onnistuimme hallitsemaan opinnäytetyöstä aiheutuvan stressin. Opinnäytetyö ei voi viedä opiskelijalta kaikkia voimavaroja tai aiheuttaa loppuun palamista, sillä vaikka opinnäytetyö on merkittävin ammatillisen kehityksen osoittaja ammattikorkeakoulussa, se ei saa hallita koko elämää. Pahimmillaan opinnäytetyö voi johtaa ylikuormittamiseen, jolloin sen tekemisestä ei enää voi opiskelijana ottaa kaikkea antia irti. Mielestämme pystyimme tasapainottamaan työmme tekemisen oman jaksamisemme kanssa niin, että mielenkiintomme työn tekemiseen säilyi koko prosessin ajan.

LÄHTEET

- Dunderfelt, Tony 2011. Elämänkaaripsykologia. Lapsen kasvusta yksilön henki-
seen kehitykseen. Helsinki: WSOYpro Oy
- Gretschel, Anu; Nivala, Elina & Kiilakoski Tomi 2012. Osallisuus, kansalaisuus,
hyvinvointi. Teoksessa Gretschel Anu & Kiilakoski Tomi (toim.) De-
mokratiaoppitunti Lasten ja nuorten kunta 2010-luvun alussa. Nuor-
isotutkimusverkosto/nuorisotutkimusseura julkaisuja 118. Helsinki:
Nuorisotutkimusseura
- Halme, Lasse; Mikkola, Teija; Niemelä, Kati & Petterson, Juha 2006. Urbaani
usko – nuoret aikuiset, usko ja kirkko. Kirkon tutkimuskeskuksen
julkaisuja 96. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.
- Hankosalo, Joni & Launonen, Toni 2011. Nuorten aikuisten ja työntekijöiden aja-
tuksia nuorten aikuisten toiminnasta: Kuopion seurakuntayhtymän
alueella. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Pieksämäen toimipaikka.
Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Hauta-aho, Henna & Tornivaara, Sanna-Maaria 2009. Kirkosta kiinni. Helsinki:
Kirjapaja.
- Helenius, Timo 2005. Apostolien jalanjäljissä – nuoret aikuiset ja kirkko. Teok-
sessa Paananen, Terhi & Tuominen, Hans (toim.) Nuorisotyön kä-
sikirja. Helsinki: Kirjapaja.
- Hyvärinen, Martti & Löyttyniemi, Varpu 2005. Kerronnallinen haastattelu. Teok-
sessa Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa (toim.) Haastattelu.
Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Tampere:Vastapaino Oy.
189–222.
- Keravan seurakunta i.a. Viitattu 21.4.2013. Matkakumppanisi-Keravan seura-
kunnan strategia 2015.

<http://www.keravanseurakunta.fi/luottamushenkilot.asp>

Ketokivi, Kaisa 2005. Aikuistumisen ja perheen perustamisen ristiriidat pidentyneessä nuoruudessa Teoksessa Aapola, Sinikka & Ketokivi Kaisa. Polkuja ja poikkeamia. Aikuisuutta etsimässä. Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 56. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy.

Kinnunen, Tuula 2006. Vertaistuki erityislapsen vanhempien voimavarana. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteen laitos. Pro gradu-tutkielma.

Kuuskoski, Eeva 2003. Vertaistoiminta osana ihmisyyttä. Teoksessa Dufva, Vripi; Niemelä, Jorma (toim.) Hyvinvoinnin arjen asiantuntijat – Sosiaali- ja terveysjärjestöt uudella vuosituhanella. Juva: PS-kustannus

Malkavaara, Mikko 2011. Osallisuus, kirkko ja sen teologia. Teoksessa Nurmi, Suvielise & Rantala, Kaisa (toim.) Näyn ja kuulun – Lapsen etu ja osallisuus. Helsinki: PTK - poikien ja tyttöjen keskus ry.

Metsäaho, Tuija 2012. Nuorten aikuisten peili. Dino 3/2012. 30–32.

Mikkola, Teija 2006. Urbanin nuoren aikuisen arvot. Teoksessa Mikkola, Teija; Niemelä, Kati; Petterson, Juha (toim.) Urbaani usko – Nuoret aikuiset, usko ja kirkko. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 96. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

Mikkonen, Irja 1996. Sairastuneiden vertaisryhmät ja terveydenhuollon ammattilaiset. Teoksessa Kotakari, Ulla; Matthies, Aila-Leena; Nylund, Marianne (toim.) Välittävät verkostot. Jyväskylä: Vastapaino

Niemelä, Kati 2006. Nuorten aikuisten suhde kirkkoon. Teoksessa Mikkola, Teija; Niemelä, Kati; Petterson, Juha (toim.) Urbaani usko – Nuoret aikuiset, usko ja kirkko. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 96. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

- Niemelä, Kati 2007. Rippikoulusta aikuisuuteen – pitkittäistutkimus rippikoulun merkityksestä ja vaikuttavuudesta. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 99. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus
- Nivala, Elina 2008. Kansalaiskasvatus globaalin ajan hyvinvointiyhteiskunnassa – kansalaiskasvatuksen sosiaalipedagoginen teoriakehys. Kuopio: Snellmanninstituutti
- Nuorten keskus i.a. NAVI – Nuori aikuinen vaikuttaa kirkossa. Viitattu 18.11.2013. <http://www.nuortenkeskus.fi/fi/toimintaa/navi/>
- Nylund, Marianne 2005. Vertaisryhmät kokemusten ja tiedon jäsentäjinä. Teoksessa Nylund, Marianne; Yeung, Anne Birgitta (toim.) Vapaaehtois-toiminta – anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino
- Pääkkönen, Marjut 2011. Nuori aikuinen Iisalmen seurakunnassa. Nuorten aikuisten toiminnan kehittäminen. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Pieksämäen toimipaikka. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Riessman, Catherine Kohler 2008. Narrative Methods for the Human Studies. Lontoo: Sage Publications Ltd.
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a. Viitattu 31.1.2013 <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content299A16>
- Tuomi, Jouni; Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Jyväskylä: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

LIITTEET

LIITE 1 Esihaastattelulomake

Nimi: _____

Tehtävänimike: _____

Seurakunta: _____

Toimivat käytänteet nuorten aikuisten työssä

Kysely nuorten aikuisten työtä käsittelevään opinnäytteeseen

Saako vastauksiasi hyödyntää nimettöminä Diakin Järvenpään yksikön opiskelijoiden Riku Miettisen ja Mikael Björkasin opinnäytetyössä? kyllä / ei

Sallitko alla olevien vastaustesi jakamisen NAVI:n nettisivuilla, www.nuortenkeskus.fi/navi/? kyllä / ei

Onko seurakunnassasi erityisesti nuorille aikuisille suunnattua toimintaa? kyllä / ei

Kuka työntekijä seurakunnassanne vastaa tästä toiminnasta?

Minkälaista nuorten aikuisten työtä seurakunnassasi tehdään?

Millaiset toimintamuodot ovat olleet toimivia?

Millaiset toimintamuodot eivät ole toimineet?

Mitkä asiat ovat mielestäsi johtaneet seurakuntasi nuorten aikuisten työn ja toiminnan nykytilanteeseen?

Kiitos!

Riku Miettinen, riku.miettinen@student.diak.fi, 040 191 4645
Mikael Björkas, mikael.bjorkas@student.diak.fi, 040 350 9322

LIITE 2: Haastattelun kulku-muistiinpanot

-Nauhalle haastattelun päivämäärä ja kellonaika

- kysy saako nauhoittaa?

- Nuorten aikuisten työn nykytilanne

- minkälaista toimintaa?

- miten aktiivista toimintaa?

- kuinka paljon kävijöitä?

- minkälaista väkeä käy?

-Nuorten aikuisten työn historia

- mistä on lähdetty?

- mikä on muuttunut?

- mitä on kokeiltu?

- miten on päädytty nykyiseen toimintaan?

Kun lopetetaan haastattelu, nauhalle päätöskellonaika

LIITE 3: Haastatteluaineiston abstrahointi

Pelkistetty ilmaus	Alakategoriat	Yläkategoriat	Päälukokka
Työntekijän ja nuoren yhteinen historia	Työntekijän jatkuvuus		
Työntekijän pysyvyys			
Luottamussuhteen rakentaminen			
Työntekijän omistautuminen			
Työntekijän merkitys yhteisölle			
Yhteistyö lähetystyön kanssa	Yhteistyö muiden tahojen kanssa	Työn tekemiseen liittyvät asiat	Työntekijän ammatillisuus
Järjestöyhteistyö			
Yhteistyö diakoniatyön kanssa			
Toimenkuvaan kuuluva työala	Työala jaettu ja nimetty selkeästi		
Työn selkeä organisointi			
Erikseen nimetyt työntekijät			

Pelkistetty ilmaus	Alakategoriat	Yläkategoriat	Pääluokka	
Nuorten ja nuorten aikuisten yhteiset kokoontumiset	Integraatio	Työnäkyyn liittyvät tekijät	Työntekijän ammatillisuus	
Nuorille ja nuorille aikuisille suunniteltu yhteinen toiminta				
Kiireettömyys	Työn pitkäjänteisyys			
Keskitytty alussa valmiiksi toiminnassa oleviin nuoriin				
Realiteettien hyväksyminen	Realistiset tavoitteet			
Tavoitettavuuden arviointi				
Työntekijä ”valmentajana”, ei johtajana	Vähäiset hierarkiat			
Työntekijä aikuinen kristitty muiden rinnalla				
Ei tarjolla nuorten aikuisten toimintaa	Työntekijän kokemus työn tarpeellisuudesta			Kokemustieto
Toiminnan kiihtyminen				
Virheistä oppiminen	Epäonnistumiset ja kokemusrikkaus			
Kokemusrikkaus				

Pelkistetty ilmaus	Alakategoriat	Yläkategoriat	Pääluokka
Vertaisten keskinäinen kohtaaminen	Vertaistuki	Nuorten aikuisten keskinäinen toiminta ja vuorovaikutus	
Yhteinen jakaminen			
Tarve jakamiseen			
Rohkaisu ja kannustus	Vertaisten kanssa toimiminen		
Halu evankelioida toisiaan			
Halu vaihtaa kuulumisia			
Uusien ihmisten hyväksyminen	Yhteisöllisyys		
Yhteisön sisäinen luottamus			
Yhteinen kiinnostuksen kohde			
Tuttu ympäristö	Vastuuttaminen / osallistaminen		
Tavoitteellinen toiminta			
Vastuun antaminen			
Rahan kerääminen toimintaan	Kokemus toiminnan tarpeesta		
Seurakuntalaisten kokemus työn tarpeellisuudesta			
Halu osallistua omaan toimintaan			
Vapaaehtoisten voimaannuttaminen	Vapaaehtoisuuden mahdollistaminen	Toiminnan mahdollistaminen	